

W numerze m. in.:

☐ Wybory w "Solidarności" s. 3	☐ Na wydziałach s. 6-7
☐ Sprawozdanie z posiedzenia Senatu s. 3	☐ Z prac Rady Głównej s. 6
☐ Jak wypoczywały dzieci w 1994 s. 4	☐ Rozstrzygnięcie konkursu na hugonotki s. 8

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 44

1-15 lutego 1994

Od dłuższego czasu, wraz z rosnącą liczbą studentów i pogarszającą się sytuacją finansową uczelni polskich, coraz trudniejsza jest socjalna sytuacja studentów. Jednocześnie mówi się o wprowadzeniu odpłatności za studia. De facto istnieje już odpłatność za studia zaoczne. Zakładane są płatne szkoły prywatne. Coraz częściej pojawia się propozycja wprowadzenia systemu kredytowego na pokrycie kosztów studiów. Elementy tej koncepcji zawiera m.in. program "Inwestowanie w kapitał ludzki" będący elementem "Strategii dla Polski". Obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej zaprezentowało wynik wstępnej analizy problemu.

Stosowane w świecie systemy pomocy studentom są różnorodne. Pożyczki to tylko jedna z wielu form. Obok nich istnieją bezzwrotne stypendia o charakterze socjalnym, czasem powiązane z osiąganymi wynikami w nauce, pomoc fundowana przez wspólnoty regionalne, stowarzyszenia itp. Duże znaczenie mają ulgi podatkowe dla rodziców studentów.

Obecna sytuacja gospodarcza, a zwłaszcza deficyt budżetowy i inflacja nie sprzyjają reformom. Niemniej MEN rozważa trzy modele systemu pożyczek studenckich:

I. Model komercyjny - oparty o system bankowy, pożyczki oprocentowane wg rynkowej stopy procentowej.

Mozna spodziewać się, że zapotrzebowanie na takie pożyczki byłoby niewielkie, a niektórzy korzystający mogliby wpłacić w pułapkę zadłużeniową (miesięczna kwota spłaty przy obecnej stopie procentowej byłaby 12-krotnie większa od pobieranej kwoty stypendiów).

II. Model półkomercyjny - przewiduje zmniejszenie komercyjności udzielanych przez banki pożyczek poprzez dofinansowanie systemu dotacjami budżetowymi.

Dzięki dofinansowaniu przez państwo rynkowej stopy oprocentowania kredytu pożyczka dla studenta obciążona byłaby oprocentowaniem np. 10%, a państwo dopłacałoby bankowi różnicę oprocentowania kredytu. MEN szacuje, że kwota ta wyniosłaby 30-40% obecnych środków.

III. Odrębna instytucja pomocy materialnej dla studentów.

Zakłada się tu wykorzystanie środków z budżetu państwa i korzystne rozłożenie spłat. W następnym etapie przewiduje się możliwość umorzania pożyczek (w części lub całości) za sukcesy w nauce. Zakłada się, że stronę techniczną realizowałaby wyspecjalizowana instytucja, np. BP PKO.

MEN zakłada (nie uzasadniając tego bliżej), że nowy system pozwalałby na zdobywanie przez utworzoną instytucję pozabudżetowych funduszy na pomoc materialną dla studentów, a "wygospodarowane środki finansowe" (?) byłyby przeznaczone na cele statutowe. Funkcje nadzorczo-kontrolne sprawowałyby m.in. przedstawiciele uczelni oraz społeczności studenckiej.

Według MEN przyjęcie takich rozwiązań organizacyjnych przyniosłoby docelowo oszczędności w stosunku do obecnych kosztów administracyjnych związanych z obsługą funduszu pomocy na uczelniach. Nie podano tu jednak żadnych konkretnych danych, a wydaje się, że większe obciążenie finansowe stanowi szczebel centralny niż uczelniany.

MEN ma świadomość, że planowane przedsięwzięcie wymaga zmian ustawowych. Trzeba bowiem nie tylko powołać nową instytucję, ale też określić jednolite zasady przyznawania świadczeń, obowiązujące kryteria itd.

Ministerstwo przewiduje, że nowy system zostanie wprowadzony w 1997 roku "co wiąże się ściśle z planowanym na ten rok obniżeniem stopy inflacji poniżej 10%."

Ministerstwo Edukacji Narodowej wyraża nadzieję, że okres przygotowawczy pozwoli na szeroką dyskusję w środowisku akademickim na temat przedstawionych propozycji. Spodziewamy się, że w tym czasie zostaną przedstawione konkretne dane na temat skali środków przeznaczonych na ten cel przez państwo, zestawienie dotychczasowych wydatków, skalę kosztów utrzymania powoływanej instytucji, szacowaną liczbę stypendystów i jeszcze kilka innych drobiazgów.

O sposób przejścia od stopy inflacji 30% do 10% nie pytamy.

R O Z M A I T O Ś C I

NOWE PISMO

W styczniu 1995 ukazał się pierwszy numer biuletynu informacyjnego Oddziału PAN we Wrocławiu "Nauka Wrocławska". Otwiera go wypowiedź przewodniczącego Oddziału, prof. Zdzisława Bubnickiego, zapowiadająca, że pismo będzie ukazywało się co miesiąc, z dwumiesięczną przerwą wakacyjną. Ponadto można tam przeczytać wspomnienie o zmarłym 17 września 1994 r. prof. Janie Rzewuskim, poznać bliżej Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, sylwetkę prof. Stanisława Tołpy oraz stan ekologiczny Sudetów. Są tu też doniesienia o odbytych konferencjach i sesjach PAN. Nie podano ceny biuletynu, więc mamy nadzieję, że jest bezpłatny.

PRACA W TAJLANDII

Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Bangkoku poinformował, że rektor Uniwersytetu Naresuan w mieście Phitsanulok jest zainteresowany zatrudnieniem wykładowców z Polski w następujących dziedzinach: matematyka, fizyka, chemia, budowa maszyn inżynieria komputerowa. Kontrakty mogą być półroczne, roczne i dłuższe. Wymagana jest dobra znajomość języka angielskiego do prowadzenia zajęć i wykładów.

Zgłoszenia w jęz. angielskim z życiorysem, informacją o dorobku naukowym i ewentualnymi referencjami należy przesyłać bezpośrednio do rektora uczelni pod adresem:

Professor Dr. Sujin Jinahyon

Przewodniczący

Naresuan University

Muang District, Phitsanulok 65000

tel. (055) 261000 ext. 1221, 261006

fax: (055) 252930, 211005

Bangkok Office

tel. 245-8091, 246-1774

fax: (022) 246-1774

Uniwersytet Naresuan znajduje się w mieście na północy Tajlandii. Nastawiony jest na kształcenie studentów z okolicznych 9 prowincji. Miasto Phitsanulok leży w strefie klimatycznej dużo atrakcyjniejszej dla Europejczyków niż sam Bangkok (tereny góryste). Miasto posiada połączenia autobusowe i lotnicze (cztery rejsy dziennie).

SKARBY SEZAMU

25 stycznia odbyło się seminarium Zakładu Technologii Materiałów Kompozytowych i Specjalnych Instytutu Budownictwa. Przedstawiono na nim wyniki długoletnich badań pracowników współdziałających przy wytworzeniu i badaniu porowatych i litoporowatych materiałów używanych w chirurgii. Okazją do podsumowania wyników było uruchomienie zestawu urządzeń zakupionych dzięki środkom finansowym przyznanych przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej w ramach programu SEZAM '94. Wnioskodawczynią była dr inż. Genowefa

Rosiek wraz z zespołem: dr inż. Danutą Wałą, dr inż. Bogusławą Werner, dr inż. Barbarą Piwowarską i prof. Zbigniewem Święckim. Ideą badań było opracowanie porowatej ceramiki alundowej o specyficznych właściwościach mechanicznych i strukturze pozwalającej na przerastanie tkanką kostną. Proponowany materiał charakteryzuje się otwartą porowatością 75%, przy czym średnica porów o kulistym kształcie waha się od 50 do 1000 µm. Ceramika składa się w 97% z Al₂O₃, w 2,5% z MgO i w 0,5% z CaO. Dotychczasowe wyniki obserwacji klinicznych potwierdzają przydatność opracowanego materiału do zastosowań medycznych.

Dalsze prace zespołu, umożliwiające przez przyznanie funduszy z Komitetu Badań Naukowych, zmierzają do wytworzenia nowych materiałów ceramicznych o podwyższonej odporności na pęknięcie i rozszerzonym potencjalnym zastosowaniu chirurgicznym. Efektywności tych prac powinna sprzyjać współpraca z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej i z Akademią Medyczną we Wrocławiu, a także z Instytutem Szkła i Ceramiki w Warszawie.

W referowaniu problemów od strony medycznej wzięli udział prof. Ryszard Badura i prof. Jan Bieniek. Zagadnienia technologiczne przedstawił prof. Zbigniew Święcki. Dr Genowefa Rosiek zaprosiła wszystkich na uroczystą prezentację urządzeń laboratoryjnych: pieca do wypalania ceramiki do temp. 1800 stopni Celsjusza, urządzeń do rozdrabniania (firmy Nabertherm, model Supertherm HT 16/18) i frakcjonowania twardych substancji (firmy Fritsch) oraz do cięcia preparatów mikroskopowych (mikrotom z piłą diamentową firmy Leica).

EGZAMIN DLA AMBITNYCH

Pisaliśmy już w grudniu o egzaminie "Prüfung Wirtschaftsdeutsch International", który po raz pierwszy rozpoczął się na naszej uczelni. Obecnie zakończyły się już oba etapy: pisemny i ustny. Wszystkich 10 studentów przystępujących do egzaminu (9 studentów SINT-u i 1 studentka WPPT) wykazało się bardzo dobrą znajomością języka niemieckiego i tematyki ekonomicznej. Na 100 możliwych do uzyskania w każdej części egzaminu punktów nie było osoby, która osiągnęłaby przeciętnie mniej niż 75 punktów.

Egzamin ma charakter międzynarodowy: w tych samych terminach odbywa się w całej Europie. Część pisemna obejmuje: test z leksyki (45 min.), napisanie listu handlowego (45 min.) i streszczenie niemieckiego artykułu ekonomicznego po polsku (45 min.). Egzamin ustny polegał na wykazaniu się rozumieniem ze słuchu (omówienie zdarzenia na podstawie nagrania magnetofonowego), wypowiedzi i rozmowie na jeden z 3 podanych tematów ekono-

micznych - łącznie ok. pół godziny na osobę.

Przygotowanie do egzaminu trwało nieco ponad dwa semestry (ok. 140 godz.). Był to pilotażowy kurs dla studentów, pierwszy poza Warszawą. Do egzaminu przygotowani byli studenci obecnego V roku SINT-u prowadzeni przez starszych wykładowców: mgr Elżbietę Radomską i mgr Annę Bińkowską. Prowadzące kursy mgr. Anna Bińkowska i mgr Elżbieta Radomska dzięki stypendium z Instytutu Goethego mogły wziąć udział w kursach w Niemczech przygotowujących je merytorycznie do prowadzenia kursu z ekonomii w jęz. niemieckim.

Ze strony Instytutu Goethego pani Dorothea Levy-Hillerich umożliwiła przeprowadzenie egzaminu po raz pierwszy w Polsce poza Warszawą. Egzamin jest zawsze prowadzony przy współudziale przedstawiciela Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Przedstawicielka Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz pani Levy-Hillerich przyjechały na egzamin do Wrocławia. Pani Levy-Hillerich wynegocjowała również z dyrektorem Delegatury Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej, panem Weberem obniżenie opłaty za egzamin z 2.600.000 zł do 2.000.000 zł., która i tak była dużym obciążeniem skromnego budżetu studenckiego.

ERRATA

Ponieważ chochlik drukarski pożarł nam część tekstu o zapomogach w nr 43 "Pryzmatu", podajemy jeszcze raz informację Zespołu ds. Zasiłków Losowych Przedstawicielstwa Pracowniczego o wysokości przyznawanych zapomóg (w nowych zł.)

Wysokość przyznawanych zapomóg od 1.01.1995 r. wynosi:

a) dla wieloosobowej rodziny -

śr. dochód na czł.rodz.*)	kwota
do 170,-	350,-
171,- do 190,-	320,-
191,- do 210,-	290,-
211,- do 230,-	260,-

*)suma wszystkich dochodów brutto za ostatnie 3 miesiące podzielona przez liczbę członków rodziny

b) dla gospodarstw jednoosobowych -

dochód na osobę brutto	kwota
do 240,-	350,-
241,- do 270,-	320,-
271,- do 300,-	290,-

SKŁADKA ZUS

22 lutego 1995 wchodzi w życie znowelizowana ustawa z 19.12.75 o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 133/94 poz. 686).

Szczegóły naliczania związanych z tym narzutów zawiera pismo R/0238/95.

Z S E N A T U

XVI POSIEDZENIE SENATU

(19.01.1995)

• **Prof. H. Hawrylak**, przewodniczący Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowej, przedstawił opinię o trybie przedstawiania wniosków o nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniające się prace doktorskie. Spodziewać się należy, że będzie przyznanych 25 nagród po 20 mln zł. Ponieważ do chwili posiedzenia wpłynęły tylko 3 wnioski z kandydaturami **dr inż. Zbigniewa Gronostajskiego** z Wydz. Mechanicznego oraz **dr inż. Olgierda Unolda** i **dr inż. Ryszarda Wójcika** z Wydz. Elektroniki, postanowiono nie dokonywać selekcji.

• **Pani Kwestor C. Palczak** przedstawiła prowizorium budżetowe na I kwartał 1995 r.. Zawiera ono wykaz wydatków rzeczowych i jest równe 1/4 budżetu zeszłorocznego. Ponieważ rozdział następuje za pośrednictwem wydziałów, przy decyzjach finansowych potrzebny jest podpis odpowiedniego dziekana. Do chwili zakończenia rozliczenia wstrzymuje się wydatki z funduszu zasadniczego.

Na pytanie **prof. S. Chanasa** o odrębną pozycję budżetową określającą środki dla Centrum Informatycznego, **pani Kwestor** wyjaśniła, że chodzi o finansowanie prac wykonywanych na rzecz uczelni (np. obsługa sieci NASK).

Senat przyjął prowizorium (51:0:3)

• **Dziekan M. Soroka** przedstawił propozycję Rady Wydziału Chemicznego, by nadać budynkowi C-6 imię prof. Zdzisława Ziółkowskiego (1904-1985), twórcy inżynierii chemicznej w polskiej nauce. Senat poparł wniosek (50:0:2).

• W odpowiedzi na interpelację **pani prof. L. Kucharskiej** nt. informatora o laboratoriach, **Prorektor ds. Nauki, prof. W. Majewski**. Stwierdził, że od początku publikacja ta była przygotowywana jako oferta dla klientów zewnętrznych, zaś odpowiedzialność merytoryczną spoczywała na kierownikach jednostek. Trudno, by wydawca ingerował w meryto-

ryczną stronę opracowania. Obecnie przygotowany jest suplement, który pozwoli na opublikowanie dodatkowych danych.

• **Pani Kwestor C. Palczak** odpowiedziała na interpelację **prof. J. Stańdy** w sprawie trybu naliczania i wielkości kosztów obciążających wydziały za usługi działu gospodarczego. Obecnie rozliczenie będzie wysyłane nie tylko Kwestaturze, ale poszczególnym wydziałom. Szczegóły reguluje pismo R1296/92 z 7 maja 1992 r.

• Na interpelację **dra L. Jankowskiego** w sprawie odsprzedaży skierowań odpowiedział **Prorektor ds. Dydaktyki, prof. Z. Kremens**. Ponieważ ogłoszenia o sprzedaży miejsc w DS pojawiały się nawet w gablocie z ogłoszeniami rektorskimi, spróbował iść tym tropem. Jednakże okazało się, że podawane adresy zgłoszeń są tylko miejscami kontaktowymi. Pozostaje więc tylko administracyjna kontrola, czy mieszkańcy DS są tożsami z właścicielami skierowań. Planuje się wrywkowe sprawdzanie. Może w przyszłości będzie możliwy zakup kontrolowany?

• **Prof. T. Winnicki** poprosił o wyjaśnienie, czy dopuszczalne jest otwieranie cudzej korespondencji, jeżeli przysłała na adres służbowy. Stwierdzono jedomyślnie, że tajemnica korespondencji obowiązuje również na Politechnice Wrocławskiej.

• **Prof. J. Zdanowski** zaproponował, by uregulować tryb przekazywania środków na badania statutowe i badania własne w ten sposób, by nie trzeba było na kolejnych etapach przygotowywać kolejnych wersji rozliczeń.

• **Dr W. Jabłoński** przedstawił w imieniu KZ NSZZ "S" wniosek, by wobec wyjątkowo trudnej sytuacji materialnej znacznej grupy pracowników (ok. 40% wydatków przeznaczana jest na żywność) najbliższa rewaloryzacja płac była równa dla wszystkich, a nie procentowa.

Dr M. Michalewska (ZNP) oświadczyła, że RZ ZNP nie popiera tej propozycji; uważa, że spowoduje to zmniejszenie podstawy naliczania kolejnych podwyżek, więc osoby wyżej uposażone stracą w ten sposób wielokrotnie.

Dr L. Jankowski przedstawił opinię Rady Głównej w tej sprawie: powinny nastąpić zdecydowane zmiany taryfikatorów. Niestety nie można obecnie spodziewać się szybkiej realizacji tych postulatów.

Inż. S. Kobiałka, przedstawiciel Zw. Zaw. Inżynierów i Techników, poparł podział proporcjonalny. Podobnie wypowiedzieli się **prof. E. Kalinowski**, **prof. K. Czaplński**, **prof. M. Piekarski**, **prof. L. Kucharska** i **dr M. Ciurla**. W sondażowym głosowaniu opowiedziano się: za podziałem proporcjonalnym do obecnych dochodów 37 głosów, za podziałem kwotowym 8, nie miało zdania 10 osób.

• **JM Rektor** odczytał list od **prof. A. Koja**, rektora UJ dotyczący niespójności decyzji rządu i MEN w sprawie finansowania. Ministerstwo powiększyło limitowaną pulę wynagrodzeń osobowych tylko o 5,2%, podczas gdy uzgodnienia rządu z przedstawicielami sfery budżetowej mówią o 6% wzroście wynagrodzeń ponad rzeczywisty poziom inflacji. Artykuł 106 ustawy z 1990 r. nie pozwala na wprowadzenie podwyżek w takiej sytuacji. W związku z tym **prof. A. Koj** zwrócił się o wykładnię ustaw do Ministra Edukacji Narodowej i do Rzecznika Praw Obywatelskich. Rozważa też możliwość zwrócenia się do Trybunału Konstytucyjnego. Senat zaaprobował wniosek JM Rektora, by skierować list popierający inicjatywę rektora UJ.

• **JM Rektor** poinformował też, że:

- Stronnictwo Ludowo - Chrześcijańskie przysłało pismo informujące o poparciu dla postulatów uczelni;

- **Pani Kwestor** musi, zgodnie z nowymi przepisami, naliczać opłatę na ZUS od honorariów (poza przypadkami umów o dzieło). Sprawę szczegółowo przedstawi przygotowany dokument;

- pismo "Orbital" wydawane przez PTCh uznało Wydział Chemiczny PWr. za najlepszy w Polsce.

• Następne posiedzenie Senatu odbędzie się **23 lutego (Tłusty Czwartek), o godz. 13.15.**

(mk)

Wybory
w "Solidarności"

20 stycznia, na Zakładowym Zebraniu Delegatów kończącym akcję wyborczą do zakładowych i regionalnych władz związkowych, wyłoniony został skład Komisji Zakładowej NSZZ "S". Są to: **Roman Białowas** (Dz. Transp.), **Daniela Bednarek** (P-4), **Ewa Czyliwicz-Przekwas** (A.C.), **Jerzy Cygan** (I-11), **Maria Gierosz** (ZRB), **Antoni Izvorski** (I-6), **Witold Jabłoński** (I-8), **Gabryela Januszewska** (A.C.), **Ireneusz Jóźwiak** (C.I.), **Krystyna Kowal** (I-15), **Tadeusz Krawczyk** (Zakł. Stud.-Proj.), **Sławomir Krzemiński** (I-9), **Ryszard Lipanowicz** (I-24), **Kazimierz Marszałek** (I-2), **Barbara Musiałowska** (I-28), **Halina Olszewska** (A.C.), **Jerzy Pankiewicz** (C.I.), **Czesława Pasińska** (I-9), **Kazimierz Pabisia** (I-16), **Henryk Plantos** (I-6), **Janina**

Polakowska (I-25), **Zdzisław Rechul** (I-19), **Alicja Samołyk** (A.C.), **Ignacy Sulikowski** (I-28), **Krystyna Syczewska** (I-15), **Danuta Wała** (I-2), **Halina Winohradnik** (A.C.), **Mieczysław Wojtas** (I-18), **Tadeusz Wojtkowiak** (Dz. Transp.), **Ryszard Wroczyński** (I-28). Pozycję rezerwową zajmuje **Leszek Koszałka** (I-17).

Przewodniczącym Komisji Zakładowej został ponownie **Witold Jabłoński**.

Wybrano również Komisję Rewizyjną, w skład której weszli: **Edward Sojda** (I-7), **Ewa Prus** (Dz. Finans.), **Lech Śliwowski** (I-2).

Skład Prezydium KZ "S" zostanie podany po 3 lutego.

Zakładowe Zebranie Delegatów przyjęło 4 uchwały:

- o wynagrodzeniach dla działaczy związkowych,

- o wystawieniu kandydatury **Tomasza Wójcika** na przewodniczącego ZR Dolny Śląsk,

- o zgłoszeniu akcesu do Krajowej Sekcji Nauki,

- o zgłoszeniu akcesu do Regionalnej Sekcji Emerytów i Rencistów.

Uchwalono też poprawkę mówiącą, że członkowie Komisji Oddziałowych i delegaci na Zakładowe Zebranie Delegatów przynależni do danego wydziału wybierają spośród siebie przedstawicielstwo związkowe na poziomie wydziału.

Wybrano delegatów do Krajowej Sekcji Nauki: **Stanisława Jabłonkę** (I-30), **Ludomira Jankowskiego** (I-16), **Danutę Wałę** (I-2) i **Ryszarda Wroczyńskiego** (I-28).

Wybrano 10 delegatów na Zjazd Regionalny: **Tomasza Wójcika**, **Witolda Jabłońskiego**, **Ludomira Jankowskiego**, **Danutę Wałę**, **Ryszarda Wroczyńskiego**, **Ryszarda Lipanowicza**, **Marka Muszyńskiego**, **Stanisława Jabłonkę**, **Edwarda Wiczowskiego** i **Jerzego Cygana**.

□

Wnioski z ankiety

O co chodzi kandydatom na studia?

Waga informacji w dzisiejszych czasach jest ogromna. Dobrze rozumieją to władze Wydziału Chemicznego. Wkładają wiele trudu, by poznać uwarunkowania i motywacje kandydatów na studia. Co może sprawić, że maturzyści wybiorą jeden z wielu kierunków studiów?

Wydział Chemiczny proponuje przyjętym na pierwszy semestr studentom udział w ankiecie. W tym roku odpowiedziało na nią 553 z 658 wpisanych na studia (84%). W tym roku ankieta zawierała 15 pytań, każde z nich z 5 możliwościami odpowiedzi.

Pytania dotyczyły źródeł informacji kandydata o Wydziale Chemicznym, powodów decyzji, oczekiwań w odniesieniu do studiów i późniejszej pracy oraz informacji o osobie kandydata (pochodzenie, rodzaj wykształcenia).

Opracowaniem wyników ankiety zajął się "z obowiązku i z ciekawości" dziekan Wydziału Chemicznego, dr hab. Mirosław Soroka.

W oparciu o wyniki ankiety można dojść do wniosku, że głównym źródłem informacji o wydziale jest Informator Politechniki Wrocławskiej (74%), dopiero następny w kolejności jest Informator Wydziału Chemicznego (34%). Dość duże znaczenie miało polecenie Wydziału przez znajomą osobę (34%). Prawie nikt nie wskazywał na wpływ mass-medium (2%).

Przy podejmowaniu decyzji o doborze kierunku studiów ważnym czynnikiem był brak egzaminu wstępnego (60% kandydatów!). Wielu przyjętych na studia to ci, którzy nie dostali się na inne uczelnie lub wydziały. Skłania to do myśli, że lepsze byłoby przyjmowanie na uczelnię bez wyróżniania kierunków i wydziałów.

26% ankietowanych podkreśla, że przy podejmowaniu decyzji odegrał ważną rolę nauczyciel. Dowodzi to znaczenia kontaktów uczelni ze szkołami.

Uzasadniając wybór Wydziału Chemicznego aż 41% osób stwierdza, że chemia ma przyszłość. Oczekują oni od uczelni, że umożliwi im zdobycie wiedzy: poznanie natury, aparatury, komputerów. Liczą, że po studiach uzyskają atrakcyjną i ciekawą (73%), a nie tylko dobrze płatną (11%) pracę. Oczekują wielu zajęć laboratoryjnych (41%) i możliwości samodzielnego planowania przebiegu studiów (32%). Tylko 8% kandydatów chciałoby dużej ilości zajęć humanistycznych.

Kim są ludzie przychodzący na studia?

Liberalna forma ankiety pozwala im zadeklarować się jako "kobieta" (70%), "mężczyzna" (26%) lub "dziecko" (4%). Aż 78% to absolwenci liceów ogólnokształcących. 70% pochodzi z miast mających powyżej 100 tys. mieszkańców. Szkołę średnią w takim mieście ukończyło 90% ankietowanych. 35% osób określiło stan materialny swojej rodziny jako dobry, a 48% jako zadowalający. Jak z tego widać, studia są dostępne dla dobrze sytuowanych. Gdyby było możliwe wzięcie kredytu bankowego na studia, zrobiłoby to 37% osób, 17% - nie, zaś 46% nie miało poglądu w tej sprawie.

Uzyskane wyniki pozwolą zapewne udoskonalić metody docierania do potencjalnych kandydatów na studia chemiczne. Już teraz wiadomo, że warto się skoncentrować na dobrym przedstawieniu oferty w Informatorze Politechniki Wrocławskiej (dotyczy to oczywiście wszystkich wydziałów), nie warto natomiast inwestować w mass-media. A może jednak znajdzie się ktoś, kto opracuje właściwe hasło? "Ojciec, studiować? - Tak, ale tylko na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej!"

Burmistrz kilku miast - polimer

(Jerzy Chumiński)

Stan uczelni po wprowadzeniu reformy dydaktyki - rozkład zajęć.

(Romuald Nowicki)

Wiadomości z PPPWR

Podział Funduszu

Dnia 6 stycznia 1995 r. obradowało Prezydium Przedstawicielstwa Pracowniczego. Na posiedzeniu przedstawiony został ogólny podział zakładowego funduszu socjalnego. W roku bieżącym wynosi on 2.4 mln zł. (nowych) z czego 1.5 mln zł. przeznaczone zostało na fundusz socjalny, a 0.9 mln zł. na fundusz mieszkaniowy.

W dalszej części posiedzenia wiceprzewodniczący Przedstawicielstwa dr H. Wolniewicz złożył serdeczne podziękowania osobom, które zorganizowały bal sylwestrowy, w szczególności: H. Czarneckiej, M. Grotowskiej, B. Mich, J. Szmidt, J. Teodorczyk i H. Wojciechowskiemu. Bal ten został uznany przez jego uczestników za wyjątkowo udany.

Ewa Belowska

Wypoczynek dzieci i młodzieży w '94 r.

Przełom roku jest porą dokonywania bilansów także w działalności socjalnej na rzecz dzieci i młodzieży pracowników naszej Uczelni. Zakład Usług Socjalnych przygotował zestawienie danych o wypoczynku dzieci i młodzieży w 1994 r. (załączona tabela). Koszty całkowite przeznaczone na wypoczynek wyniosły prawie 5 mld 442 mln starych zł. i objęły 1370 dzieci. Średni koszt pobytu jednego dziecka wyniósł prawie 4 mln zł.

Powyższą liczbę dzieci uczestniczących w wypoczynku warto byłoby porównać z liczbą wszystkich dzieci, które potencjalnie mogłyby skorzystać z takiej akcji socjalnej. Nie jest to jednak możliwe z powodu braku danych. Na dzień dzisiejszy ZUS nie dysponuje danymi o liczbie dzieci pracowników PWR w układzie wiekowym. Bez tych danych trudno mówić o gospodarowaniu funduszami pozostającymi do dyspozycji Zespołu ds Dzieci i Młodzieży. Rejestracją objęte są tylko te, które ubiegają się lub korzystały z wypoczynku. Pewne działania podejmowane przez PPPWR związane z komputeryzacją pozwalają sądzić, że nastąpią korzystne zmiany w tym zakresie.

Częścią podsumowania wypoczynku w roku ubiegłym była ocena sposobu jego realizacji przeprowadzona przez ZUS na podstawie anonimowej ankiety rozesłanej w październiku i listopadzie do rodziców dzieci, które skorzystały z wypoczynku latem. Na 1089 wysłanych ankiet otrzymano 79 odpowiedzi, co stanowi średnio ok. 7%. Ocena wypoczynku na podstawie tak niskiej zwrotności nie jest reprezentatywna. Należałoby ankietowanie przeprowadzić bezpośrednio po wakacjach stosując zachęty do udziału w ankiecie. Treść ankiety powinna odpowiadać celom jasno określonym np. jakie działania powinien podjąć Zespół ds Dzieci i Młodzieży, aby wypoczynek spełniał oczekiwania i preferencje rodziców i ich dzieci. Wiadomo, że kolonie nad morzem są zawsze w pełni wykorzystywane, ale nowe inwestycje lokuje się w Zapaście, w której ostatni turnus zwykle nie jest kompletny. Rodzice, których dzieci nie zakwalifikowały się na kolonie nad morzem nie mogą się ubiegać o dofinansowanie wypoczynku nad morzem w ośrodkach obcych, jeśli są niewykorzystane miejsca w pozostałych ośrodkach politechnicznych.

Mimo niskiej zwrotności dokonano analizy ankiet. Wypoczynek dzieci w ośrodkach politechnicznych jest organizowany i przebiega pod pełną kontrolą ZUS. Rodzice i ich dzieci oceniają wypoczynek jako dobry. Wyjazd do Włoch wzbudził największe zainteresowanie wśród ankietowanych. Otrzymano 15% odpowiedzi. Transport i piloci otrzymali od uczestników bardzo złą ocenę. Równie niskie oceny otrzymało wyżywienie i zakwaterowanie w namiotach. Kadre pedagogiczne oceniono na dostatecznie. Jednak nie tylko krytyczne uwagi zawierała ankieta. Pozytywne oceny dotyczyły programu i miejsce obozu. Uznano je za tak atrakcyjne, że planuje się w 1995 r. zwiększyć liczbę uczestników i turnusów zakładając, że mankamentów uda się uniknąć. Za nieudane można uznać obozy w Czechach. Niskie oceny (złe i bardzo złe) otrzymało wyżywienie i standard zakwaterowania. Program obozu oraz kadre oceniono dobrze i więcej niż dobrze. W stosunku do tych miejsc wypoczynku nie będą podejmowane starania o ich podtrzymanie.

Ryzyko wypoczynku organizowanego przez agencje turystyczne jest niemałe i warto je minimalizować.

W Zespole Dzieci i Młodzieży dokonano już wstępnego rozdziału wydatków na 1995 r. Zespół dysponuje kwotą 558.200 zł (nowych). Całkowity koszt wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie letnim i zimowym pochłonie 90% z tej sumy, przy czym rodzice poniosą zaledwie ok. 20% wydatków. Pozostały fundusz podzielony zostanie na: dofinansowanie wypoczynku organizowanego przez inne ośrodki, imprezę gwiazdkową i inne wydatki.

Jadwiga Bogdan

WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY W 1994 ROKU

Ośrodek	Ilość dni	Ilość turn.	Liczba uczest.	Ilość kadry	Wyżywienie + nocleg	Transport	Leki	Ubezpieczenie	Wynagrodzenie kadry	Zaliczki kierownika	Inne *	Koszty całkowite	Koszt 1 skierowania		Koszt osobodnia	
													plan	wykonanie		
Kołobrzeg	21	3	356	32	1.474.200.000	72.154.300	3.527.248	3.510.000	122.800.000	24.496.600	3.288.440	1.703.976.588	4.500.000	4.786.451	227.926	
Zapusta	21	3	293	26	999.182.627	20.852.627	5.095.444	2.970.000	96.300.000	16.283.000	17.845.000	1.158.528.271	4.000.000	3.954.021	188.287	
Zakopane	14	2	50	6	170.725.000	9.801.000	495.400	540.000	16.000.000	5.659.400		203.220.800	3.600.000	4.064.416	290.315	
Międzygórze	zima	14	1	40	5	84.184.990	13.886.800	1.100.000	405.000	12.700.000	9.797.500	370.500	122.444.790	2.800.000	3.061.120	218.651
	lato	21	2	75	10	245.808.688	4.917.700	743.100	810.000	42.100.000	4.595.000	5.085.000	304.059.488	4.200.000	4.054.127	193.054
Wieleń	14	1	70	7	133.847.000	8.672.000	2.200.000	720.000	17.700.000	8.625.200		171.764.200	2.500.000	2.453.774	175.270	
Czechy	16	4	144	12	583.350.500		1.406.936	15.783.700	3.200.000	4.262.400		608.003.536	4.100.000	4.222.247	263.890	
Włochy	13	3	177	19	145.937.600	539.784.000	5.126.100	25.455.800	35.100.000	69.207.000	2.921.560	823.532.060	4.200.000	4.652.724	357.902	
Razem			1.205	117	3.837.236.405	670.068.000	19.694.228	50.194.500	345.900.000	142.926.100	29.510.500	5.095.529.733			273.614	
Dofinans.			165									346.316.500				
Razem		19	1.370	117			19.694.228	50.194.500	345.900.000	142.926.100	29.510.500	5.441.846.233				

Średni koszt osobodnia

239.412

Średni koszt wypożyczki 1 dziecka

3.972.151

* Kołobrzeg - czapki + daszki identyfikacyjne, Zapusta - wycieczki, bilety wstępu na basen, sprzęt sportowy, Międzygórze (zimowisko) - art. papiernicze, Międzygórze (lato) - wycieczki, Włochy - sprzęt sportowy, termos, środki czystości

NA WYDZIAŁACH

CHEMICZNY

Na posiedzeniu RW 23 listopada 1994 Dziekan wręczył przyznane Złote Odznaki Politechniki Wrocławskiej i dyplomy nagród dziekana. Indywidualne nagrody otrzymali: prof. W. Mula, prof. S. Kucharski, prof. M. Pająk oraz dr J. Szczygieł. Nagrodę zespołową za wkład w perfekcyjną organizację dydaktyki, a zwłaszcza katalogów i zapisów na kursy otrzymali: prof. A. Olszowski, dr J. Horn, dr hab. P. Drożdżewski.

Poparcie RW uzyskały następujące wnioski:

- w sprawie przeniesienia mgr Adama Rusina z etatu naukowo-badawczego na etat naukowo-dydaktyczny w I-4 na okres od 1.01.1995 do 30.09.1995r.,

- w sprawie poparcia urlopu bezpłatnego dla dr E. Wieczorek w związku z otrzymaniem stypendium naukowego na okres 1.01.95 - 31.12.1995 w Instytucie Chemii Biologicznej w Strasburgu,

- w sprawie poparcia urlopu bezpłatnego dla mgr R. Koziatka w terminie 12.12.1994 - 3.03.1995 r. w związku z koniecznością uregulowania spraw finansowych,

- w sprawie zatrudnienia mgr Anny Czerwonki na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w I-4 na okres od 1.01.1995 - 31.12.1995 (vacat na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego od lipca).

Nie poparto wniosku o otwarcie przewodu habilitacyjnego dr inż. W. Sienickiego.

Rekrutacja na studia to zagadnienie zasad rekrutacji i limitów przyjęć.

Dziekan zaproponował, żeby utrzymać dotychczasowe zasady, tj. aby rekrutacja na rok ak. 95/96 na Wydział Chemiczny odbyła się na podstawie konkursu świadectw, z możliwością przyjęcia z Akademii Medycznej kandydatów, którzy zdali egzamin lecz z braku miejsc nie zostali przyjęci. Przedstawione przez dziekana zasady rekrutacji 1995/96 zostały po dyskusji, w głosowaniu jawnym zaakceptowane przy 5 głosach wstrzymujących się. Zaakceptowano dziekańską propozycję uchwały w sprawie limitów przyjęć: RW na rok ak. 95/96 postanawia przyjąć na wydział ok. 700 kandydatów bez ustalania limitów na poszczególne kierunki.

Na wypadek, gdyby Senat odrzucił powyższą uchwałę, przyjęto rezerwową wersję z zachowaniem ubiegłorocznych limitów: na technologię chemiczną - 300, inżynierię chemiczną i procesową - 200, biotechnologię - 100, chemię - 100.

Prof. Stanisław Kucharski przedstawił stanowisko Prezydium CK ds Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w niektórych sprawach związanych z prowadzeniem przewodów habilitacyjnych i postępowań o nadanie tytułu naukowego profesora. Prof. B. Burczyk, jako aktualny członek CK uzupełnił informacje.

Na zakończenie wystąpiła dr E. Drag z pytaniem do dziekana, dlaczego wnioski w sprawie przeniesienia z etatów naukowo-badawczych na etaty naukowo-dydaktyczne, które uzyskały poparcie Rady Wydziału (26.10) nie zostały zatwierdzone przez Rektora. Dziekan wyjaśnił, że Rektor ma takie prawo, bez podania przyczyny, ale na pewno wynika to z braku środków finansowych.

cd na str 7

Z prac Rady Głównej

12 stycznia 1995 r., odbyło się posiedzenie plenarne Rady Głównej. Obecny był wiceminister Kazimierz Przybysz i przedstawiciel prezydium PAN.

- Przewodniczący J. Osowski zreferował prace prezydium RG od ostatniego posiedzenia plenarnego, w tym spotkanie z min. A. Łuczakiem i ZNP. Poruszono tam problem uprawnień przyznawanych wyższym szkołom niepaństwowym. ZNP opowiada się za nadawaniem takim szkołom od razu prawa do nadawania tytułu magistra w przeciwieństwie do resortu i RG, która zaleca, by przyznawać najpierw prawo nadawania licencjatów.

- Komisja Dydaktyczna RG zajęła się projektem ustawy o oświacie. Zgodnie z "rodzącą się nową tradycją" projekt taki nie wpłynął oficjalnie, ale "przebiegł" do RG. Wycofano się w nim z koncepcji przybliżających szkołę do samorządów i rodziców, przerzuca natomiast odpowiedzialność na samorządy lokalne; nie zaprezentowano w projekcie całościowej wizji. Komisja Dydaktyczna przedłożyła projekt stanowiska, ale

Przemiany ostatnich lat nie dotknęły Polskiej Akademii Nauk. W 1957 roku nadano jej status urzędu centralnej administracji państwowej. Cztery tysiące pracowników naukowych PAN nie ma obowiązku prowadzenia dydaktyki, ani spełnienia wymogu robienia doktoratu i habilitacji w określonych terminach. Obowiązuje tam nadal stanowisko docenta.

PAN ma 87 instytutów nie posiadających osobowości prawnej. MEN proponuje, by nadać im osobowość prawną lub włączyć je w struktury szkół wyższych, zaś pozostałą strukturę przekształcić w organizację korporacyjną.

Od czterech lat każdy z kolejnych rządów podejmował prace nad reformą Akademii. Szczególnie ostre spory trwały w czasie, gdy ministrem był prof. A. Stelmachowski. Opór środowiska zwyciężył. Na początku grudnia powołana została jednak komisja, która ma podjąć prace nad nowym kształtem PAN. W jej skład weszli przedstawiciele MEN, PAN i KBN.

(wg tekstu Krzysztofa Gacka "Puszka PANdory" z Forum Akademickiego nr 1/95)

ostateczna decyzja została wstrzymana do zapoznania się z nim całego gremium.

- Na poprzednim posiedzeniu RG zajmowała się projektem ustawy o Polskiej Akademii Nauk. Został on oceniony negatywnie. Tym razem RG otrzymała "Założenia" do tej ustawy. RG wyraziła wątpliwości, czym ma być PAN: stwierdzenia zawarte w "Założeniach" nie mówią jednoznacznie, że jest to organizacja korporacyjna. Deklaracja, że PAN powinien stanowić samorządną reprezentację całego polskiego środowiska naukowego, nie zawiera propozycji konkretnej realizacji, a przez to ma charakter sloga-

nowy. Brak odpowiedzi na pytanie, wobec kogo ma reprezentować środowisko i jaka jest pod tym względem relacja między PAN i PAU. W dyskusji polemizowano też z tezą o konieczności utrzymywania instytutów PAN-owskich z dotacji budżetowej. RG jest przeciwna utrwalaniu stanu aktualnego. Zawarta w "Założeniach" koncepcja utworzenia uniwersytetu PAN (zapewne znowu w Warszawie) została zdecydowanie skrytykowana. Zaaprobowano natomiast pogląd, że w obecnym trudnym momencie nie należy wprowadzać zmian w systemie finansowania nauki.

- Pozytywnie zaopiniowano projekt ustawy o prawie archiwalnym.

- Prof. A. Morawiecki (UWr), przewodniczący Komisji ds. Wyższych Szkół Zawodowych, poinformował o 2 kolejnych projektach ustawy o w. sz.z. (ostatni z 12 stycznia). Poprzednio, 11 stycznia, zespół przygotował stanowisko kończące się wnioskiem o potrzebie uzupełnienia danych. Sytuacja jest jednak niejasna, bo choć wicemin. K. Przybysz zapewniał, że projekt ustawy będzie konsultowany ze środowiskiem, to poseł Jerzy Zdrada ujawnił, że w końcu lutego projekt ma wejść pod obrady Sejmu. RG sformułowała następujące wątpliwości: skąd pozyskana zostanie kadra (specjaliści) dla szkół w.z., czy uda się pozyskać dydaktyków z przemysłu i ile ma powstać szkół w ciągu najbliższych 5 do 8 lat?

W odpowiedzi dyr. Jerzy Gąsiorowski (posługujący się pojęciem **uczeln** zawodowych) stwierdził:

- kadra ma pochodzić z biur projektów i instytutów resortowych,

- na początek mają powstać 3 - 4 placówki (w ostatnim projekcie: 5),

- istnieje możliwość uzyskania środków od samorządów lokalnych (w kolejnym projekcie jest mowa o przesunięciu środków),

- przed powołaniem szkół powstanie komisja ds. w.sz.z., możliwe jest powiązanie ustawy o w.sz.z. z dotychczasową o szkolnictwie wyższym,

- pierwsze placówki powstaną na bazie istniejących filii szkół wyższych.

Obecny projekt zarysowuje skalę zjawiska jako ograniczoną: 5 szkół po 100 studentów, przewidywane nakłady rządu 113 mld st. zł. Brak informacji, czy i gdzie będzie prowadzone kształcenie na poziomie licencjackim i jak rozumiane jest kształcenie "do zawodu".

- Zaaprobowano nowy kierunek studiów: naukę o rodzinie.

- Wyrażono stanowisko w sprawie budżetu szkolnictwa wyższego. Stwierdzono w nim, że nieuwzględnienie postulatów będzie miało negatywne konsekwencje. Zaprotestowano wobec obniżenia limitu wynagrodzeń, zwłaszcza przy zakładanym wzroście licz-

by studentów. W praktyce działanie ministerstwa oznacza uniemożliwienie realizacji podwyżek. Doprowadzi to do obniżenia rekrutacji na studiach dziennych. Stanowisko zostało przyjęte jednomyślnie.

- Zaopiniowano zasady podziału dotacji oraz limitu wynagrodzeń osobowych i kosztowności na poszczególnych kierunkach. Zgodnie z koncepcją MEN współczynnik C z algorytmu ma spaść w tym roku do 0,3. Ma też być uwzględniona rzeczywista liczba studentów I roku (ze współczynnikiem 0,8). Zaakceptowano te rozwiązania, jednak z zastrzeżeniem, że skoro MEN nie premiuje wzrostu liczby studentów (spada dotacja na 1 studenta), RG może w przyszłości zdecydować się na zmianę podejścia i opowiedzieć się za podwyższeniem wartości współczynnika C do 0,95.

- Opiniowano wnioski o utworzenie wyższych szkół zawodowych (licencjackich). Aprobate uzyskały wnioski Wyższej Szkoły Zarządzania i Marketingu w Krakowie i Wyższej Szkoły Zarządzania w Słupsku, odrzucono wniosek Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Białymstoku.

Zajęto się też sprawą W. Szk. Informatycznej w Bielsku Białej będącej przedmiotem spadku. Wobec braku uregulowań ustawowych uznano, że spadkobiorca powinien ponownie przedstawić wniosek o nadanie uprawnień.

- Prof. Janusz Kawecki z Politechniki Krakowskiej zdał sprawę ze wstępnych prac nad systemami oceny dydaktyki. Prace są kontynuowane.

- Rozpatrzono wnioski o uprawnienia do nadawania stopni i tytułów naukowych. Zaaprobowano 2 wnioski, 4 odrzucono.

(lj)

Konkurs steinhausowski

cd. ze str. 8

W rezultacie za najlepsze w tym zbiorze aforyzmy uznano teksty nadesłane przez autora sygnowanego AM66 (8 mądrych, jasno i zwięźle sformułowanych, dających do myślenia tekstów), a za najlepsze i najliczniejsze hasła "słownikowe" uznano teksty nadesłane przez autora sygnowanego "Max" (20 wyśmienitych lub bardzo dobrych haseł "słownikowych" z ogólnej liczby 100).

Nagrodzeni i wyróżnieni uczestnicy konkursu otrzymają nagrody pieniężne i książkowe w połowie lutego 1995 (uczestnicy zamiejscowi - za pośrednictwem poczty).

dr Rościszewski
Sekretarz Jury Konkursu

Wrocław, 1995-01-15

Od Redakcji: Gratulujemy wszystkim zwycięzcom! Szczególnie cieszymy się z sukcesów pracowników Politechniki Wrocławskiej: profesora Romualda Nowickiego, dr Edwarda Piegata i pana Zenona Wolniakowskiego, pracownika księgarni w Gmachu Głównym.

Książki dla Politechniki

Biblioteka Główna PWr. otrzymała w darze 200 angielskich książek naukowych pochodzących z wystawy British Council w Warszawie. Wszystkie otrzymane tytuły zostały zaprezentowane na wewnętrznej wystawie w pomieszczeniach Biblioteki (sala 411E w A-1). Otwarcie wystawy nastąpiło 25 stycznia i było połączone z degustacją tortów orzechowych i innych pysznych wyrobów wykonanych przez wszechstronnie utalentowany personel. Można się też było zapoznać z możliwościami dostępu do skomputeryzowanych baz danych.

Zaproszonych gości powitał dyrektor Henryk Szarski prezentując skalę kontaktów Biblioteki z ośrodkami naukowymi w kraju i świecie.

"Nasza lista kontrahentów - powiedział - obejmuje 260 ośrodków naukowych: 70 krajowych i 190 zagranicznych. Wciąż poszukujemy nowych, atrakcyjnych partnerów do współpracy poprzez kontakty służbowe pracowników naukowych naszej Uczelni oraz poprzez wysyłanie ofert.

Celem naszej działalności jest propagowanie w świecie osiągnięć naukowych oraz wzbogacanie zbiorów bibliotecznych. W ramach wymiany wysyłamy głównie prace naukowe i czasopisma wydawane przez naszą Uczelnię otrzymując w zamian ponad 500 tytułów czasopism i ok. 1300 tytułów książek rocznie o łącznej wartości 3,5 mld zł. Koszty ponoszone na wymianę w skali roku wynoszą 0,2 mld zł.

Ważnym elementem naszej działalności jest współpraca z fundacjami charytatywnymi, które w ostatnich latach zdecydowanie zintensyfikowały program pomocy polskim uczelniom, w tym naszej Uczelni.

Większość otrzymywanych tą drogą darów stanowiły tytuły wybrane wcześniej i akceptowane przez konsultantów.

Spektakularnym efektem kontaktów z fundacjami są wystawy darowanych książek, organizowane na antresoli w Gmachu Głównym Politechniki."

HUGONOTKI

- Obrady najwyższego gremium w uczelni - sennat

- Miłośnik motocykli - promotor
(prof. R. Nowicki)

- Współczesna kopalnia wiedzy - kserokopiarnia

- Miłośnicy konferencji naukowych - sympozjady
(Jerzy Mioduszewski)

- Tam, gdzie oceny zdobywa się za piękne oczy - studia zaoczne
(Antoni Marciński)

NA WYDZIAŁACH

cd ze str. 6

Na posiedzeniu Rady Wydziału 21 grudnia 1994 r. następujące wnioski uzyskały poparcie:

- o dopuszczenie dr inż. Danuty Michalskiej-Fąk do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego,

- o zaakceptowanie kandydatury prof. Maksymiliana Pajaka na stanowisko profesora zwyczajnego w dyscyplinie inżynieria chemiczna, w specjalności inżynieria chemiczna w Instytucie Inżynierii Chemicznej i Urzędzeń Ciepłych Politechniki Wrocławskiej (na recenzentów dorobku naukowego zaproponowano: prof. dr hab. inż. Jana Bandrowskiego z Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Romana Kocha z Politechniki Wrocławskiej)

- o zaakceptowanie kandydatury prof. Andrzeja Noworyty na stanowisko profesora zwyczajnego w dyscyplinie inżynieria chemiczna, w specjalności inżynieria chemiczna w Instytucie Inżynierii Chemicznej i Urzędzeń Ciepłych Politechniki Wrocławskiej; na recenzentów dorobku naukowego proponuje się: prof. dr hab. inż. Czesława Strumiłłę z Politechniki Łódzkiej i prof. dr hab. inż. Tomasza Winnickiego z Wydziału Inżynierii Środowiska z Politechniki Wrocławskiej,

- o udzielenie urlopu bezpłatnego dr inż. G. Gryglewicz w celu odbycia stażu naukowego w okresie 1.04 - 31.07.1995r.

Dziekan przedstawił nowe zasady finansowania wydziałów. Wszystkie decyzje personalne podejmowane przez Wydział muszą uwzględniać realia finansowe, ponieważ środki budżetowe na działalność dydaktyczno-wychowawczą będą skierowane bezpośrednio na Wydział. Dziekan stwierdził, że algorytm stosowany przez Ministerstwo jest sprzeczny z algorytmem stosowanym przez naszą uczelnię. Przedstawił również przeźrocze, które było ilustracją jak wygląda udział składowej studenckiej i składowej kadrowej w budżecie uczelni na różnych wydziałach. Podkreślił niekorzystne relacje na Wydziale Chemii.

Dziekan powiedział, że kierownictwo uczelni zakłada, iż fundusz osobowy będzie dzielony w takiej samej proporcji jak dotychczas, między wydziały i jednostki centralne, natomiast dziekani uważają, że jeśli wydziały mają się wszystkim zajmować to cały fundusz na działalność dydaktyczno-wychowawczą powinien być przyznany wyłącznie wydziałom.

Komunikaty dziekana:

- przypomnienie o terminowym złożeniu dokumentów dotyczących prac realizowanych w ramach badań własnych,

- przypomnienie treści pisma Pana Rektora w sprawie oznakowania numerem inwentarzowym wszystkich przedmiotów majątkowych i ewidencjonowanie ich w odpowiednich księgach inwentarzowych,

- informacja o regulacji formalno-prawnej obowiązującej przy łączeniu środków grantów różnych (KBN, zagraniczne i inne),

- informacja o rozdziale ostatniej puli środków statutowych, która została przeznaczona na zakup literatury,

- informacja wstępna o powołaniu Komitetu obchodów 50 lecia Wydziału Chemicznego,

- informacja o sukcesie trzech studentów wydziału na ogólnopolskiej.

KSIĄŻKI, które polecamy ...

George Roche

"The Fall of the Ivory Tower: Government Founding, Corruption and the Bankrupting of Higher Education"

Regnery Publishing, 1994, cena \$24

Ponieważ dzięki wizycie pani Bettiny Bien Graves uzyskaliśmy lepszy dostęp do materiałów The Foundation for Economic Education, chcieliśmy tym razem przedstawić Państwu książkę amerykańską, nie publikowaną jeszcze po polsku.

Nie tylko "political correctness" jest dzisiaj postrachem amerykańskich szkół wyższych. Zastraszające rozmiary przybrały również złe zarządzanie, marnotrawstwo i korupcja. Przyczyną jest długi okres coraz silniejszego zaangażowania się państwa w tę dziedzinę życia, co wykreowało całą klasę zależną od władzy, której żądza zdobycia łatwych pieniędzy jest porównywalna tylko z ich nieodpowiedzialnością.

Konstytucja Amerykańska nigdy nie wymieniała kształcenia wśród zobowiązań władz federalnych. Jednakże w 1862 roku Kongres wydał Morrill Act, który tworzył krajowy system grantów. Sztandarowym hasłem Ery Postępu stało się "wykształcenie dla każdego na koszt państwa". Od tego czasu wciąż rośnie finansowanie ze strony państwa, czy to przez bezpośrednie wspieranie college'ów i uniwersytetów, czy przez stypendia dla studentów, czy wspieranie badań na wydziałach.

Książka Roche'a omawia trzy konsekwencje mieszania się rządu do kształcenia:

1. wraz ze wzrostem subsydiów federalnych mechanizm podejmowania decyzji przesuwa się z płaszczyzny ekonomicznej na polityczną;
2. każdy przekazywany przez rząd dolar zwiększa uzależnienie;
3. ochrona przed prawami rynku powoduje pogorszenie jakości, wzrost marnotrawstwa i pogorszenie zarządzania, zniechęca się w ten sposób do niezależności, a dążenie do doskonałości zastąpione zostaje miernotą.

Roche przedstawia nieodparte dowody, że obecna godna pożałowania sytuacja nie może trwać dłużej. Wydatki przekroczyły dopuszczalny pułap; sama tylko pomoc dla studentów kosztuje podatników ponad \$22 mld rocznie. Niespłacone zobowiązania w zakresie samych stypendiów osiągnęły rekordową wysokość. Kwota \$64 mld (z całkowitej kwoty \$93 mld) po prostu zniknęła.

Tymczasem źródło wysycha. Podczas gdy rządowe pieniądze nadal płyną szerokim strumieniem na konta uniwersytetów, muszą one zaciskać pasa, ponieważ społeczeństwo zaczyna ograniczać świadczenia na placówki, których pracownikom coraz częściej zarzuca się plagiaty i fałszowanie wyników badań. Absolwenci uczelni wykazują się gorszym poziomem niż ich odpowiednicy z innych zaawansowanych krajów. Nawet tak prestiżowe uczelnie jak Harvard straciły swą reputację.

Roche proponuje trzy elementy reformy.

Po pierwsze dydaktycy muszą odzyskać pozycję przywódczą. Należy wyeliminować socjalistyczną ideę "współrządzenia" tak, by rektor uniwersytetu mógł podejmować decyzje w najlepszym interesie swej uczelni nie będąc atakowanym przy każdej okazji przez społeczność naukowców ani zmuszonym do zabiegania o chwałę przez gromadzenie funduszy. Trzeba zniszczyć dławiącą blokadę administracyjną.

Po drugie dydaktycy powinni odkryć wartości rynkowe. Tragedia finansowania przez rząd polega na tym, że odizolowano w ten sposób szkolnictwo wyższe od rynku, przez co żywi się miernotą i niedorzecznością, nie wspominając o ideologiach zdecydowanie wrogich umysłowej i ekonomicznej wolności. Studenci i ich płacący chesne rodzice powinni mieć prawo rozliczania uniwersytetów w taki sam sposób, w jaki klienci i hurtownicy mogą rozliczyć firmy przenosząc dowolnie swoje fundusze, gdy nie są zadowoleni z interesu.

Po trzecie uczelnie wyższe muszą powrócić do wartości akademickich i moralnych. Kiedyś stanowiły one szczyt intelektualnych osiągnięć Zachodu. Budziły szacunek jako źródło wiedzy, mądrości i kultury dla kolejnych pokoleń. Dzisiaj stają się pośmiewiskiem. Trzeba koniecznie odrzucić skłonność do relatywizmu i odbudować pogląd, że niektóre idee przetrwały próbę czsu: prawda, uczciwość, moralność, etyka pracy, wolność gospodarcza, zasada ograniczoności władzy. Bez reform we wszystkich tych dziedzinach wieża z kości słoniowej będzie nadal chyliła się do upadku.

Książka ta ze wstępem Malcolma S. Forbesa Jr. jest istotnym wkładem do publicznej dyskusji nad obecnym kryzysem studiów wyższych.

Warto zauważyć, że George Roche, rektor Hillsdale College działa zgodnie ze swymi poglądami. Hillsdale nie pobiera - pośrednio ani bezpośrednio - pieniędzy federalnych i oferuje studentom prywatnie fundowane stypendia.

(wg opracowania Stevena Yatesa)

Rozstrzygnięcie konkursu na najbliższy aforyzm typu steinhausowskiego

Jury konkursu w składzie: prof. Roman Duda (Wiadomości Matematyczne), dr Róścisław Rabczuk (OWR PTM), prof. Jan Trzynadłowski (Ossolineum) i prof. Aleksander Weron (Centrum Steinhausa) po zapoznaniu się z trzydziestoma trzema pracami nadesłanymi na konkurs przez 32 uczestników postanowiło przyznać 6 nagród pieniężnych (2 pierwsze, 2 drugie i 2 trzecie ex aequo) w dwóch kategoriach - aforyzmy i hasła słownikowe (hugonotki) oraz 12 wyróżnień następującym osobom:

- I Andrzej MAJEWSKI - ekonomista (Wrocław) za aforyzmy
- I Andrzej MICHAŁSKI - matematyk (AR, Wrocław) za hugonotki
- II Ryszard RUDNICKI - prac. banku (Bydgoszcz) za aforyzmy
- II Paweł JAREK - matematyk (UMK, Toruń) za hugonotki
- III Jacek NIJAK - uczeń (LO, Inowrocław) za aforyzmy
- III Teresa BLANK - nauczycielka mat. (SP nr 64, Bydgoszcz) za hugonotki

1. Józef TRYTEK - nauczyciel matematyki (LO, Radłów)
2. Jerzy CHUMIŃSKI - em. nauczyciel matematyki (Wojnicz)
3. Zofia DIAKOWSKA - nauczycielka mat. (LO, Bolesławiec)
4. Antoni MARCIŃSKI - matematyk (PKr, Kraków)
5. Jerzy MIODUSZEWSKI - matematyk (UŚl, Katowice)
6. Paweł MIŚTA - uczeń (LO, Prudnik)
7. Romuald NOWICKI - profesor n.t. (PW, Wrocław)
8. Małgorzata OMELCZUK - nauczycielka mat. (LO, Włodawa)
9. Edward PIEGAT - matematyk (PW, Wrocław)
10. Adam SPODENKIEWICZ - muzyk (Wrocław)
11. Irena SZYMANOWSKA - nauczycielka mat. (LO, Gliwice)
12. Zenon WOLNIAKOWSKI - emeryt (Wrocław)

Jury konkursu dysponujące symboliczną kwotą na nagrody pieniężne postanowiło podzielić każdą z przewidzianych 3 nagród na dwie równe części i nagrodzić w ten sposób sześciu laureatów, którzy otrzymają dodatkowe nagrody książkowe.

Wyróżniona dwunastka uczestników konkursu otrzyma nagrody książkowe, m.in. książki Hugona Steinhausa.

Aforyzmy i hasła "słownikowe" nagrodzone i wyróżnione przez Jury konkursu będą publikowane sukcesywnie w "Wiadomościach Matematycznych" z podaniem nazwiska autora.

Zdaniem eksperta, prof. Jana Trzynadłowskiego, które podzielają pozostali członkowie Jury, konkurs był bardzo interesujący, ale jako test był trudny i niemal ryzykowny dla uczestników. I to z dwóch przynajmniej powodów: po pierwsze - przy Hugona Steinhausa "Słowniku racjonalnym" w większości nadesłanych prac Jury Konkursu miało do czynienia właśnie z różnymi próbami naśladowania Mistrza, po drugie zaś, gdy chodziło ściśle o aforyzm, piszący pozostawali, na ogół, przy stwierdzeniu pewnej prawdy ogólnej, podczas gdy aforyzm to stwierdzenie zaskakujące!

W nadesłanych materiałach znalazło się mało aforyzmów, wiele zaś "słówek" (hasel "słownikowych") poprawnych formalnie, ale niejednokrotnie uchwyconych "na siłę".

cd na str. 7

PRYZMAT

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wroclawska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50 - 370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka

Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 20 22 89

e-mail: PRYZMAT@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr.

Nakład 1500 egz.